

Załącznik nr 1 do uchwały
Nr XXII/203/2016
Rady Gminy w Tworogu
z dnia 28 listopada 2016 r.

**PROGRAM OSŁONOWY
DOŻYWIANIA DZIECI I MŁODZIEŻY
W GMINIE TWORÓG
NA 2017 ROK**

GRUDZIEŃ 2016 R

1. Podstawa prawna programu.

Podstawę prawną dla wdrożenia programu stanowią art.17 ust.2 pkt.4 oraz art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016r. poz.930, z późn. zm.).

Program osłonowy w zakresie dożywiania adresowany jest do dzieci i młodzieży pochodzącej z rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Tworóg.

Opracowanie i wdrożenia programu osłonowego w zakresie dożywiania jest jedną z form wsparcia dla dzieci i młodzieży z rodzin problemowych, jakie będzie stosowała Gmina Tworóg w związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2014 roku uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P.z 2015 r. poz. 821)

Wspomniana wyżej uchwała zmienia dotychczasowe zasady finansowania pomocy w zakresie dożywiania. Uchwała stanowi szczególny rodzaj procedury opisującej wsparcie finansowe gmin w realizacji zadania „dożywianie”, definiując jednocześnie kryteria jakie muszą spełniać gminy do uzyskania dofinansowania do zadań własnych.

Wymienione w treści uchwały nr 221 Rady Ministrów warunki uznane będą za spełnione jeśli gmina obejmie dożywianiem osoby spełniające warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz spełniające kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art.8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

W treści uchwały Rady Ministrów uwzględniono też możliwość finansowania dożywiania dzieci i młodzieży wywodzącej się z rodzin, które nie spełniają kryterium dochodowego określonego w przepisach o pomocy społecznej, o ile gmina uchwali program osłonowy adresowany do tej grupy mieszkańców.

Z uwagi na to, że w Gminie Tworóg od kilku lat udzielana jest pomoc w formie dożywiania również dzieciom z rodzin, w których dochód przekracza ustawowe kryterium i występują szczególnie uzasadnione powody dla zastosowania tego rodzaju wsparcia zasadne jest wdrożenie programu osłonowego w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży.

Program osłonowy w zakresie dożywiania wpisuje się w kierunki zmian społecznych wyznaczone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Tworóg na lata 2007-2017, przyjętej uchwałą nr VIII/52/2007 z dnia 2 kwietnia 2007r. Rady Gminy w Tworogu. Program jest spójny z celem generalnym zawartym w w/w strategii, który obejmuje „Rodziny i dzieci gminy Tworóg w trudnej sytuacji życiowej, w tym rodziny z problemem alkoholowym” oraz zgodny z założeniami polityki społecznej na szczeblu powiatu, regionu i kraju.

2. Diagnoza społeczna.

Zgodnie z diagnozą społeczną zawartą w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Tworóg na lata 2007-2017 mieszkańcy borykają się z różnymi problemami społecznymi powodującymi powstawanie różnych dysfunkcji w rodzinach i koniecznością ubiegania się o pomoc. Dochody są niewielkie, co przekłada się na niski poziom życia części mieszkańców. Trudności rodzin potęguje bezrobocie, niezaradność, choroby i niepełnosprawność oraz inne problemy ograniczające dzieciom i młodzieży możliwość prawidłowego rozwoju.

Rodziny doświadczające trudności życiowych korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Problemy dotyczą nie tylko rodzin najuboższych, ale także rodzin posiadających dochody, borykających się z innymi problemami, które uniemożliwiają zapewnienia stosownych warunków do opieki i wychowania dzieci i młodzieży.

W rodzinach niespełniających kryteriów określonych w przepisach o pomocy społecznej, z których dzieci korzystały z dożywiania na przestrzeni minionych lat obserwowano zróżnicowane problemy, w tym szczególnie:

- a) zaniedbania opiekuńcze - 4 rodziny,
- b) chorobę jednego /lub obydwójga rodziców - 2 rodziny,
- c) niepełnosprawność jednego lub obydwójga rodziców - 2 rodziny,
- d) niepełnosprawność dziecka/i w rodzinie – 4 rodziny,
- e) uzależnienia – 3 rodziny,
- f) rodzina niepełna – 3 rodziny,
- g) wielodzietność – 3 rodziny,
- h) rodziny z małym dzieckiem – 4 rodziny.

Sporadycznie występowały inne powody uzasadniające konieczność udzielenie wsparcia w formie dożywiania.

W 2013 roku liczba uczniów z rodzin problemowych, które nie spełniały kryteriów określonych ustawą o pomocy społecznej, zakwalifikowanych do dożywiania wynosiła 3 osoby. W kolejnych latach obserwowano wzrost do 12 osób w 2014 roku i 16 osób w pierwszym półroczu 2015 roku. W IV kwartale 2015 r. nastąpiła zmiana kryteriów dochodowych w pomocy społecznej, przez co część powyższych rodzin znalazła się w stanie ubóstwa z dochodem poniżej kryterium dochodowego. W roku 2016 do dożywiania zakwalifikowano 9 dzieci.

Problemy domowe oraz utrzymująca się liczba dzieci wymagających wsparcia uzasadnia wprowadzenie programu osłonowego w zakresie dożywiania w formach stosowanych w szkołach i przedszkolach do stałych działań gminy.

3. Cel programu

Celem programu osłonowego w zakresie dożywiania jest *„Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin problemowych z terenu Gminy Tworóg, nie spełniających kryteriów do dożywiania w myśl przepisów o pomocy społecznej, co najmniej jednego ciepłego posiłku (dania) w ciągu dnia.”*

Wdrożenie programu przyczyni się do osiągnięcia istotnych rezultatów, między innymi:

- 1) poprawy jakości stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- 2) poprawy warunków do rozwoju dzieci i młodzieży,
- 3) utrwalenia właściwych nawyków żywieniowych,
- 4) poprawy sytuacji finansowej rodzin.

Zakłada się, że osiągnięte rezultaty przyczynią się do poprawy warunków życiowych dzieci i młodzieży wychowującej się w rodzinach problemowych na terenie gminy.

Dla odzwierciedlenia stopnia realizacji celu programu osłonowego przyjęto następujące wskaźniki:

- 1) rzeczywistą liczbę dzieci i młodzieży objętych dożywianiem,
- 2) koszt dożywiania poniesiony w okresie sprawozdawczym,
- 3) liczbę wydanych posiłków,
- 4) rodzaj posiłku (jednodaniowy, dwudaniowy, itp.)
- 5) średni koszt jednego posiłku,
- 6) udział procentowy dzieci i młodzieży objętej dożywianiem w ramach programu osłonowego w stosunku do ogólnej liczby dzieci i młodzieży objętej dożywianiem w gminie /stan z miesiąca poprzedzającego/

Wskaźniki realizacji celu będą monitorowane w trakcie wdrażania programu, co pozwoli na bieżącą ocenę stopnia realizacji programu oraz zakładanych rezultatów.

4. Sposób realizacji i finansowania programu

Program osłonowy obejmujący dożywianie dzieci i młodzieży z rodzin problemowych będzie realizowany poprzez zapewnienie ciepłego posiłku w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie Gminy Tworóg oraz innych placówkach edukacyjnych, do których uczęszczają dzieci i młodzież z rodzin zamieszkujących na terenie gminy.

Posiłki dla dzieci zapewniane będą przez: stołówki szkolne.

Do udziału w programie mogą być zakwalifikowane dzieci i młodzież, wychowująca się w rodzinach, w których dochód jest wyższy niż określają to przepisy o pomocy społecznej oraz występują szczególne okoliczności uzasadniające udzielenie wsparcia w formie dożywiania, w tym:

- niepełnosprawność,
- choroba,
- uzależnienie od alkoholu, narkotyków lub środków farmakologicznych,
- wielodzietność (wychowywanie trojga i więcej dzieci),

- rodziny niepełne,
 - sytuacja kryzysowa w rodzinie (śmierć, wypadek lub nagła choroba rodzica),
 - klęska żywiołowa lub ekologicznej (pożar, huragan, powódź itp.)
 - potrzeba ochrony macierzyństwa
- oraz inne uzasadnione sytuacje.

Dzieci i młodzież zgłoszona do udziału w programie zostanie wskazana przez dyrektorów szkół i przedszkoli dyrektorowi ośrodka pomocy społecznej, po wcześniejszym przyjęciu deklaracji dziecka o potrzebie dożywiania lub uzyskaniu informacji o potrzebie dożywiania od wychowawcy klasy, do której uczeń uczęszcza.

Ustala się, że dokumentem potwierdzającym zakwalifikowanie do dożywiania będzie pismo zawierające imię i nazwisko dziecka, imię i nazwisko rodzica lub opiekuna oraz adres szkoły i klasę. Z kolei do rozliczenia miesięcznie poniesionego wydatku na posiłek przez placówkę oświatową będzie konieczne dołączenie do faktury listy dzieci dożywianych, zawierającą informacje: imię i nazwisko dziecka, ilość wydanych posiłków, koszt posiłku, oznaczenie placówki oraz miesiąca.

Dyrektor szkoły może upoważnić wychowawców lub pedagogów szkolnych do poinformowania rodziców lub opiekunów dzieci zakwalifikowanych do udziału w programie o tym fakcie oraz podjąć z rodziną współpracę, zmierzającą do wyeliminowania lub złagodzenia skutków istniejących w rodzinie problemów, które uzasadniają objęcie dożywianiem.

Zakwalifikowanie dziecka do dożywiania w ramach programu nie wymaga wydania decyzji administracyjnej, ani ustalenia sytuacji rodzinnej w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Program osłonowy w zakresie dożywiania finansowany jest ze środków własnych Gminy Tworóg. Wysokość środków na realizację programu osłonowego w 2017 r. wynosi **10.000,00 zł** (słownie złotych dziesięć tysięcy 0/100)

Środki na realizację programu lokuje się w rozdziale 85214 § 3110 w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2016.

Niewykorzystane środki finansowe na realizację Programu pozostają w budżecie GOPS w Tworogu.

5. Monitoring programu

Wdrażanie programu osłonowego w zakresie dożywiania będzie systematycznie monitorowane. Monitoring obejmuje następujące wskaźniki:

- 1) rzeczywistą liczbę dzieci i młodzieży objętych dożywianiem,
- 2) koszt dożywiania poniesiony w okresie sprawozdawczym,
- 3) liczbę wydanych posiłków,
- 4) rodzaj posiłku (jednodaniowy, dwudaniowy, itp.)
- 5) średni koszt jednego posiłku,
- 6) udział procentowy dzieci i młodzieży objętej dożywianiem w ramach programu osłonowego w stosunku do ogólnej liczby dzieci i młodzieży objętej dożywianiem w gminie /stan z miesiąca poprzedzającego/

Wskaźniki będą monitorowane w okresach kwartalnych i miesięcznych. Monitoring kwartalny obejmuje wskaźniki od numeru 1 do numeru 5. Wskaźnik nr 6 będzie podlegał monitorowaniu w okresach miesięcznych, dla sprawdzenia warunku udziału 20% dzieci i młodzieży objętej programem osłonowym w stosunku do wszystkich dzieci i młodzieży korzystających z dożywiania na terenie gminy.

Raporty z realizacji programu sporządza Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tworogu odpowiedzialny za finansowanie programu.

Raporty kwartalne zawierające pełny zakres monitorowanych wskaźników stanowić będą element sprawozdań statystyki publicznej.

Raport roczny stanowić będzie załącznik do sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tworogu.

W przypadku uzasadnionej potrzeby może nastąpić przedłużenie realizacji programu osłonowego na kolejny rok budżetowy, w trybie przewidzianym dla jego uchwalenia.